

Urząd Miejski w Łomiankach

<https://lomianki.pl/pl/aktualnosci/1741,Mozna-przebaczyc-ale-nie-wolno-zapomniec.html>
02.07.2024, 01:12

Można przebaczyć, ale nie wolno zapomnieć

Łomiankowska delegacja wraz z poczem sztandarowym Koła Łomianki Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych wzięła udział w uroczystych obchodach 70. rocznicy wyzwolenia obozu w Dachau przez wojska amerykańskie. Zapraszamy do obejrzenia fotorelacji.

Można przebaczyć, ale nie wolno zapomnieć

Łomiankowska delegacja wzięła udział w uroczystych obchodach 70. rocznicy wyzwolenia obozu w Dachau przez wojska amerykańskie. Zapraszamy do obejrzenia fotorelacji.

Od 28 kwietnia do 4 maja - dzięki patriotycznemu zaangażowaniu Burmistrza Tomasza Dąbrowskiego i Wiceburmistrza Piotra Rusieckiego - delegacja Łomianek wraz z poczem sztandarowym Koła Łomianki Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych uczestniczyła w obchodach wyzwolenia obozu w Dachau. W skład delegacji weszli: Henryk Łazarski (członek ZKRPIBWP Koła Łomianki i reprezentant poczu sztandarowego), Jerzy Gawroński (członek ZKRPIBWP Koła Łomianki i reprezentant poczu sztandarowego), Małgorzata Jarkiewicz-Gonta (córka byłego więźnia obozu w Dachau - śp. Kazimierza Jarkiewicza) i Maria Zalewska (córka byłego więźnia obozu w Dachau - śp. Józefa Wójcika) wraz z mężem Andrzejem.

Przedstawiciele Łomianek wzięli udział m.in. we mszy świętej w "Dniu Polskim" w Dachau. Wraz z poczem sztandarowym uroczystie złożyli wieńce w kaplicy i zapalili znicze na fundamentach bloków obozowych.

Łomiankowska delegacja z kombatantem i byłym więźniem obozu w Dachau - p. Wojcieskim

Uczestnicy wyjazdu również złożyli hołd polskim więźniom pomordowanym w Dachau przed pomnikiem na cmentarzu w Leitenberg, jak i wieńce na polskim cmentarzu w Waldfriedhof. Delegacja uczestniczyła też w obchodach oraz zapaleniu zniczy w podoboże Muehldorf, złożeniu hołdu pomordowanym w "Marszu Śmierci" przed pomnikiem w Dachau oraz we mszy świętej u sióstr Karmelitanek w Dachau.

Centralne obchody na placu apelowym odbyły się przy udziale niemieckich, belgijskich, holenderskich, izraelskich i węgierskich władz państwowych oraz delegacji amerykańskiej armii, która 29 kwietnia 1945 roku wyzwalała obóz koncentracyjny w Dachau. Przedstawicielem polskich władz była Wicemarszałek Sejmu, Elżbieta Radziszewska.

Piece krematoryjne w Dachau

Spotkanie wyzwoliciela - oficera 42 Dywizji "RAINBOW" Armii Amerykańskiej z uratowanym więźniem z obozu w Dachau - p. Jerzym Michalskim

Łomiankowska delegacja z oficerem 42 Dywizji "RAINBOW" Armii Amerykańskiej wyzwalającej obóz w Dachau

- Złożony został hołd pomordowanym oraz świadectwo tych, którzy przeżyli gehennę obozu koncentracyjnego. Dla więźniów obozu była tylko mordercza praca, zimno, głód, bicie, tortury, eksperymenty pseudo-medyczne, flegmony, zastrzyki z tyfusu i wszelkiego rodzaju szykany, zatracanie człowieczeństwa oraz najokrutniejsze upodlenie, pozbawienie godności ludzkiej i śmierci. Na

placu apelowym więźniowie byli witani takimi słowami: "Tu są żywi, ale już umarli. Weszliście tą bramą, a wyjdziecie przez krematoryjny komin" - mówi Maria Zalewska.

Maria Zalewska przy bloku nr 22, w którym w latach 1940-1945 przebywał jej ojciec śp. Józef Wójcik

Małgorzata Jarkiewicz-Gonta przy bloku nr 18, w którym w latach 1940-1945 przebywał jej ojciec śp. Kazimierz Jarkiewicz

Za to wszystko przez te lata, czego tam doznali więźniowie, można przebaczyć. Nie można jednak zapomnieć, chociażby dlatego, by już nigdy taki zły czas nie nastąpił.

Obecny widok obozu w Dachau

DS, fot. Małgorzata Jarkiewicz-Gonta / Andrzej Zalewski